

สถานภาพปัจจุบันของการดัดแปรสภาพอากาศในต่างประเทศ

An Outline of Recent Activities in Weather Modification

บทนำ

วัตถุประสงค์ของ การเขียนเรื่อง สถานภาพปัจจุบันของการดัดแปรสภาพอากาศในต่างประเทศนี้ เพื่อต้องการชี้ให้เห็นถึง ความเป็นมาของการดัดแปรสภาพอากาศ ความหมายของการดัดแปรสภาพอากาศ กิจกรรมด้านการดัดแปรสภาพอากาศ และสถานภาพปัจจุบันของการดัดแปรสภาพอากาศในต่างประเทศ โดยอ้างอิงข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาโลกเป็นหลัก

ความเป็นมาของการดัดแปรสภาพอากาศ

เป็นเวลากว่าพันปี มนุษย์พยายามที่จะแก้ไขสภาพภูมิอากาศ เพื่อขยายแหล่งทรัพยากรน้ำและบรรเทาสภาวะอากาศที่รุนแรง เช่น การทำพิธีขวยหญ้าเพื่อให้พายุสงบของชาวกรีกโบราณ การทำพิธีขอฝนของชาวอินเดียโบราณ การแห่นางแมวของประเทศไทย เป็นต้น^๑ แต่สำหรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการดัดแปรสภาพอากาศ เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี ค.ศ.๑๙๔๖ (พ.ศ. ๒๔๘๙) ที่มีการค้นพบว่า เม็ดน้ำเย็นยิ่งยวด (Supercooled Droplets) ในก้อนเมฆหากกระทบกับอนุภาคของสารที่เรียกว่า แก่นน้ำแข็ง (Ice Nuclei) ก็จะกลายเป็นน้ำแข็งทันที และจะมีการคายความร้อนแฝงออกมาทำให้เมฆก่อยอดสูงขึ้น มีน้ำสะสมภายในเมฆมากขึ้น และให้ปริมาณน้ำฝนที่สูงมากกว่าการตกโดยไม่เกิดกระบวนการตกผลึกน้ำแข็ง แต่เนื่องจากในธรรมชาติ แก่นน้ำแข็ง มีจำนวนไม่มากนัก ทำให้โอกาสที่เม็ดน้ำ เปลี่ยนสถานะเป็นน้ำแข็งจึงมีน้อย นักเคมีชาวอเมริกัน ชื่อ Vincent Schaefer^๒ ได้ทดลองใช้น้ำแข็งแห้ง และ นักวิทยาศาสตร์ด้านบรรยากาศชาวอเมริกันอีกคน Dr. Bernard Vonnegut^๓ ใช้อุณหภูมิของสารซิลเวอร์ไอโอไดต์ แทนแกนเยือกแข็งในธรรมชาติ นับเป็นจุดเริ่มต้นของเทคโนโลยีการดัดแปรสภาพอากาศ ซึ่งต่อมาได้มีผลงานวิจัย ค้นคว้า ทดลอง ในด้านการดัดแปรสภาพอากาศเป็นจำนวนมากทั่วโลก

ปัจจุบัน มีการดำเนินงานด้านการดัดแปรสภาพอากาศ มากกว่า ๑๐๐ โครงการ ใน ๒๙ ประเทศ ตามที่ องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (WMO) ได้รับรายงาน และ เข้าร่วมการประชุม WMO Conference on Weather Modification เมื่อวันที่ ๔ - ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔^๔ ที่เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย แต่ถึงกระนั้นก็ยังมียังมีอีกหลายประเทศที่ไม่ได้รายงานให้กับ WMO

ความหมายของการดัดแปรสภาพอากาศ

การดัดแปรสภาพอากาศ (Weather Modification) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสภาพบรรยากาศโดยตั้งใจ และไม่ตั้งใจจากกิจกรรมของมนุษย์ ซึ่งเพียงพอ จะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนสภาพอากาศในระดับท้องถิ่นหรือระดับภูมิภาคได้ การเปลี่ยนแปลงโดยตั้งใจนั้น รวมไปถึงการปกคลุมพืชจากอากาศหนาวเย็น ในเวลากลางคืน การใช้สารเคมีกับเมฆเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำฝน การเผาไหม้สารเคมีให้เป็นควันเข้าไปในก้อนเมฆเพื่อลดความรุนแรงของลูกเห็บ และเพื่อทำลายหมอกตามสนามบินต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงสภาพบรรยากาศโดยไม่ตั้งใจ ส่วนใหญ่ เป็นผลมาจากการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมและเมืองใหญ่ ที่เพิ่มก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซอื่น ๆ สู่ชั้นบรรยากาศ เป็นพันล้านตันต่อปี^๕

กิจกรรมด้านการดัดแปรสภาพอากาศ

องค์การอุตุนิยมวิทยาโลกได้แบ่งกิจกรรมด้านการดัดแปรสภาพอากาศและรวบรวมเทคนิคต่าง ๆ ของแต่ละกิจกรรม ออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่^๖

(๑) การทำลายหมอก (Fog Dispersal)

หมอกเป็นน้ำในอากาศ หรือ ไฮโดรมีทีเออร์ (Hydrometeor) ชนิดหนึ่ง ที่ประกอบด้วยกลุ่มละอองน้ำขนาดเล็กมาก สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าลอยอยู่ในอากาศใกล้พื้นดิน โดยปกติจะทำให้ทัศนวิสัยทางแนวนอนที่ผิวพื้นโลกลดลง เหลือน้อยกว่า ๑,๐๐๐ เมตร ถ้าทัศนวิสัย มากกว่า ๑,๐๐๐ เมตร เรียกว่า หมอกบาง หรือ หมอกน้ำค้าง (Mist) หมอกกับเมฆต่างกันแต่เพียงว่าหมอกนั้นมีฐานอยู่ติดกับพื้นดิน ส่วนเมฆจะมีฐานสูงเหนือพื้นดินขึ้นไป โดยทั่วไปขณะเกิดหมอก ทัศนวิสัยจะต่ำกว่า ๑ กิโลเมตร^๗

ปัจจุบันมีเทคนิคต่าง ๆ เป็นจำนวนมากที่ใช้ในการทำลายหมอก ทั้งหมอกอุ่น (Warm Fogs) (อุณหภูมิสูงกว่า ๐ องศาเซลเซียส) และ หมอกเย็น (Cold (Supercooled) fogs)

สำหรับหมอกอุ่น มีการใช้เทคนิคความร้อนในการทำลายหมอก (Thermal Technique) เป็นวิธีที่ใช้ความร้อนสูงเข้าไปในหมอกโดยตรง เช่น การใช้เครื่องยนต์เจ็ท วิธีนี้สามารถกำจัดหมอกได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะเวลานั้น และใช้กับหมอกอุ่นบางชนิด เท่านั้น อีกวิธีหนึ่งเป็นการทำลายหมอก

โดยการใช้เฮลิคอปเตอร์บินวนไปมา หรือการใช้อุปกรณ์ภาคพื้นดิน ทั้งสองเทคนิคมีราคาค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังพบว่ามีความพยายามใช้สารดูดความชื้นอื่น ๆ ทำลายหมอก แต่ค่อนข้างมีปัญหาในการกระจายสาร ชนิดของสารที่ใช้ และปริมาณที่ใช้

การทำลายหมอกเย็น เทคนิคที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การเร่งการเจริญเติบโตของผลึกน้ำแข็ง โดยการใส่แกนน้ำแข็ง (Ice Nuclei) เข้าไปในหมอกจากภาคพื้นดินหรือทางอากาศ เช่น น้ำแข็งแห้ง ไนโตรเจนเหลว คาร์บอนไดออกไซด์ หรือซิลเวอร์ไอโอไดด์ เป็นต้น

ภาพที่ ๑ หมอกจางจัดที่สนามบินนานาชาติ xiantao เมือง Shenyang ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน ทำให้เครื่องบินไม่สามารถขึ้นลงได้

(๒) การเพิ่มปริมาณน้ำฝนและหิมะ (Precipitation -Rain and Snow- Enhancement)

๒.๑ Orographic Mixed-Phase Cloud Systems

การเพิ่มปริมาณน้ำฝนหรือหิมะจากเมฆที่เกิดจากการยกตัวของมวลอากาศ ความชื้นสูงที่เคลื่อนที่ผ่านแนวเทือกเขา หรือ Orographic cloud นั้น ปัจจุบันมักใช้วิธียิงอนุภาคซิลเวอร์ไอโอไดด์ เข้าสู่ก้อนเมฆ โดยใช้เครื่องบิน หรือยิงจากภาคพื้นดิน ซึ่งมีผลเป็นที่ยอมรับทางวิทยาศาสตร์ว่า สามารถเพิ่มปริมาณน้ำฝน หรือหิมะได้ เทคนิคนี้ค่อนข้างยาก อันตราย และมีค่าใช้จ่ายสูง

๒.๒ เมฆแผ่น หรือเมฆชั้น (Stratiform Clouds)

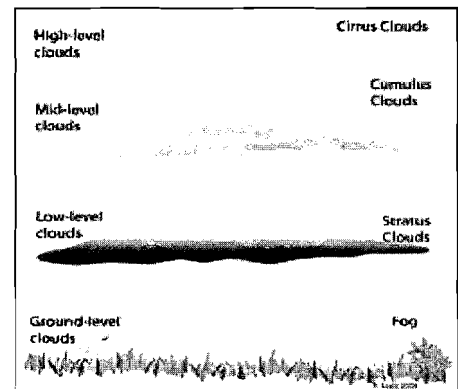
การทำฝนจากเมฆแผ่น ถือได้ว่าเป็นยุคใหม่ของการตัดแปรสภาพอากาศ แต่เมฆแผ่นที่มีความหนาพอ (ยอดเมฆมีอุณหภูมิไม่เกิน -๒๐ องศาเซลเซียส) และมีความเชื่อมโยงกับพายุไซโคลนและแนวปะทะอากาศ (fronts) ทำให้เกิดฝนได้อย่างมีนัยสำคัญ

๒.๓ เมฆก้อน Cumuliform Clouds

การทำฝนจากเมฆก้อนเป็นที่นิยมและมีโครงการต่าง ๆ มากที่สุดในโลก เทคนิคการเพิ่มปริมาณน้ำฝนจากเมฆก้อนนั้น มักมีอยู่สองวิธี คือ การทำฝนเมฆอุ่นโดยใช้สารเคมีประเภทสารดูดความชื้น (Hygroscopic

Seeding) และการทำฝนเมฆเย็นโดยการเพิ่มแกนน้ำแข็ง (Glaciogenic Seeding) ทั้งสองวิธีนี้ จะประเมินปริมาณน้ำฝนจากถังวัดน้ำฝนและเรดาร์

การทำฝนเมฆอุ่นโดยใช้สารดูดความชื้น ปัจจุบันพบว่า มีสองแบบ คือ แบบแรกใช้สารเคมีที่มีอนุภาคเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ ๐.๕ - ๑.๐ ไมโครมิเตอร์ และ แบบที่สอง ใช้สารเคมีที่มีอนุภาคเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๓๐ ไมโครมิเตอร์ จากรายงานของ WMO พบว่า แบบที่สองสามารถเพิ่มปริมาณน้ำฝนได้มากกว่าแบบแรก โดยฝนจะตกหลังจากทำฝนประมาณหนึ่งถึงสี่ชั่วโมง

ภาพที่ ๒ ลักษณะของเมฆชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดแปรสภาพอากาศ

(๓) การลดความรุนแรงของลูกเห็บ (Hail Suppression)

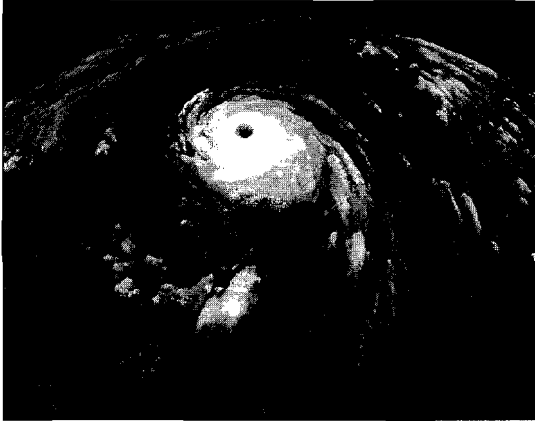
เนื่องจากลูกเห็บได้สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจทั้งทรัพย์สินและพืชผล นักวิทยาศาสตร์ด้านการตัดแปรสภาพอากาศหลายประเทศ จึงพยายามเสาะหาเทคนิควิธีการลดความรุนแรงของลูกเห็บ เช่น การลดขนาดของลูกเห็บ การขัดขวางกระบวนการการเกิดลูกเห็บ เป็นต้น ปัจจุบันนักวิทยาศาสตร์หันมาให้ความสนใจกับการเกิดพายุว่ามีผลต่อกระบวนการเกิดลูกเห็บหรือไม่อย่างไร โดยการใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์

ภาพที่ ๓ ลูกเห็บสร้างความเสียหายให้กับทรัพย์สินของประชาชนที่เมือง Perth ประเทศ ออสเตรเลีย

**(๔) การลดความรุนแรงของสภาพอากาศ
อื่น ๆ (Other Severe Weather Moderation)**

พายุหมุนเขตร้อน ได้สร้างความเสียหายต่อชีวิต
และทรัพย์สินในหลายพื้นที่ ดังนั้น WMO จึงสนับสนุน
งานวิจัยด้านการดัดแปรสภาพอากาศ ที่สามารถลดความ
รุนแรงของลม คลื่นพายุซัดฝั่ง (Storm Surge) และฝน
ที่มีมากเกินไปจนสร้างความเสียหาย รวมถึง การลดความ
รุนแรงของพายุเฮอริเคน

ภาพที่ ๔ ภาพถ่ายดาวเทียมของพายุเฮอริเคน Katrina
ที่สร้างความเสียหายมหาศาลให้แก่ชายฝั่งด้านตะวันออกของ
สหรัฐอเมริกา ทางตอนใต้ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน
เมืองนิวออร์ลีนส์ รัฐลุยเซียนา

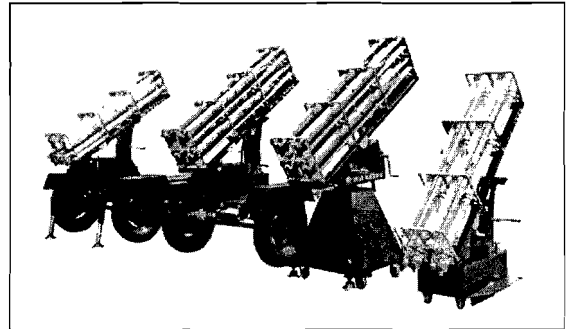
นอกจากนี้ ยังมีการนำเอาศาสตร์การดัดแปร-
สภาพอากาศ ไปใช้ในการลดความรุนแรงของฟ้าผ่า ที่
ทำให้เกิดไฟฟ้าและอันตรายต่ออุปกรณ์ทางด้านอวกาศ
โดยการยิงอนุภาคซิลเวอร์ไอโอไดด์ เข้าใส่พายุฝนฟ้า
คะนอง แต่ผลที่ได้ยังไม่เป็นที่ยอมรับทางวิทยาศาสตร์

**สถานการณ์ปัจจุบันของการดัดแปรสภาพอากาศใน
ต่างประเทศ**

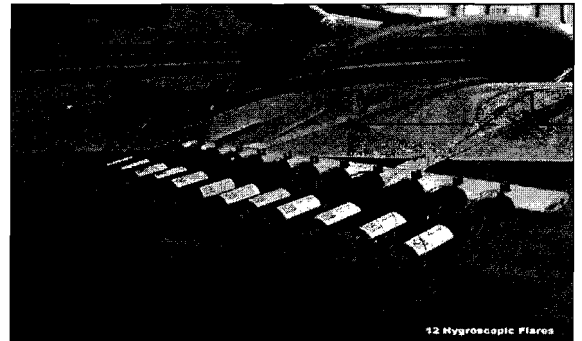
จากกิจกรรมด้านการดัดแปรสภาพอากาศจาก
WMO ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปสถานการณ์ปัจจุบัน
ของการดัดแปรสภาพอากาศในต่างประเทศ จำนวน ๒๕
ประเทศ ตามที่สามารถรวบรวมได้ ซึ่งประกอบไปด้วย
ประเทศ กิจกรรมการดัดแปรสภาพอากาศ เทคนิคที่ใช้
ผู้ดำเนินการโครงการ/แหล่งเงินทุน ซึ่งได้รวบรวมไว้ใน
ตารางที่ ๑

ภาพที่ ๕ การเผาสารอะซีโตน/ซิลเวอร์ไอโอไดด์/โพรเพน
จากอุปกรณ์ภาคพื้นดิน ในรัฐโคโลราโด สหรัฐอเมริกา

ภาพที่ ๖ อุปกรณ์การยิงจรวดบรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์
เพื่อเพิ่ม/ลด ปริมาณฝน และลดความรุนแรงของลูกเห็บ

ภาพที่ ๗ การติดตั้งพลูซิลเวอร์ไอโอไดด์เพื่อเพิ่มปริมาณ
น้ำฝนในเมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ภาพที่ ๘ การโปรยสารฝนหลวง เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำฝน
ในประเทศไทย

ตารางที่ ๑ แสดงสถานภาพปัจจุบันของการตัดแปรสภาพอากาศในต่างประเทศ^๔

ประเทศ	กิจกรรมการตัดแปรสภาพอากาศ	เทคนิคที่ใช้	ผู้ดำเนินการโครงการ/แหล่งเงินทุน
๑. กรีซ	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงปืนใหญ่ที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-รัฐบาล
๒. เกาหลีใต้	๑. เพิ่มปริมาณน้ำฝนและหิมะ	- เมฆเย็น ยิงกระสุนซิลเวอร์ไอโอไดด์จากเครื่องบิน - เมฆอุ่น ยิงพลูแคลเซียมคลอไรด์จากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล
	๒. ทำลายหมอก	- ยิงพลูบรรจุสารแคลเซียมคลอไรด์จากภาคพื้นดิน	
๓. แคนาดา	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงพลูซิลเวอร์ไอโอไดด์ และอะซีไตนจากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านการประกันภัย-เอกชน
๔. โครเอเชีย	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน - ใช้ควันจากการเผาสารอะซีไตนจากอุปกรณ์ภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-รัฐบาล หน่วยงานด้านการประกันภัย-เอกชน
๕. จีน	๑. ทำลายหมอก	- ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล
	๒. เพิ่ม/ลด ปริมาณน้ำฝน	- ยิงปืนใหญ่ และจรวด ที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์ จากภาคพื้นดิน - พ่นสารเคมีจากเครื่องบิน เช่น ไนโตรเจนเหลว น้ำแข็งแห้ง - ยิงพลูซิลเวอร์ไอโอไดด์จากเครื่องบิน	
	๓. ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงปืนใหญ่ และจรวด ที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์	
	๔. ลดความรุนแรงของฟ้าผ่า	- ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดินสู่พายุฝนฟ้าคะนอง	
๖. ซาอุดีอาระเบีย	เพิ่มปริมาณน้ำฝน	- ยิงกระสุนซิลเวอร์ไอโอไดด์จากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล
๗. ซิมบับเว	เพิ่มปริมาณน้ำฝน	- ยิงพลูบรรจุสาร Potassium/Sodium, lithium carbonate/magnesium oxide จากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล
๘. เซอร์เบีย	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-เอกชน หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล
๙. เซเนกัล	เพิ่มปริมาณน้ำฝน	- ยิงกระสุนซิลเวอร์ไอโอไดด์จากเครื่องบิน - ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล

ประเทศ	กิจกรรมการตัดแปรสภาพอากาศ	เทคนิคที่ใช้	ผู้ดำเนินการโครงการ/แหล่งเงินทุน
๑๐. ไทย	๑. เพิ่มปริมาณน้ำฝน	- เมฆเย็น ยิงกระสุนซิลเวอร์ไอโอไดด์จากเครื่องบิน - เมฆอุ่น โปรยสารโซเดียมคลอไรด์/แคลเซียมคลอไรด์/แคลเซียมออกไซด์/ยูเรีย/น้ำแข็งแห้ง จากเครื่องบิน - ยิงฟลูออโรซิลเวอร์ไอโอไดด์จากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-รัฐบาล
	๒. ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงกระสุนซิลเวอร์ไอโอไดด์จากเครื่องบิน	
๑๑. บัลแกเรีย	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-รัฐบาล
๑๒. ฝรั่งเศส	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ใช้น้ำจืดจากการเผาผลาญอะซิโตนและซิลเวอร์ไอโอไดด์จากอุปกรณ์ภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-เอกชน
๑๓. มาซิโดเนีย	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านอุดมศึกษา-รัฐบาล
๑๔. มาเลเซีย	เพิ่มปริมาณน้ำฝน	- ใช้สารโซเดียมคลอไรด์ในรูปสปเรย์น้ำ ฉีดจากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านอุดมศึกษา-รัฐบาล
๑๕. โมร็อกโก	เพิ่ม/ลด ปริมาณน้ำฝน	- ใช้น้ำจืดจากการเผาผลาญอะซิโตน/ซิลเวอร์ไอโอไดด์/โพแทสเซียม จากอุปกรณ์ภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านอุดมศึกษา-รัฐบาล
๑๖. เยอรมนี	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงฟลูออโรซิลเวอร์ไอโอไดด์ และอะซิโตนจากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านการปกครอง-รัฐบาล
๑๗. รัสเซีย	๑. เพิ่ม/ลด ปริมาณน้ำฝน	- ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน - ยิงฟลูออโรซิลเวอร์ไอโอไดด์/ซิลเวอร์ไอโอไดด์ จากเครื่องบิน - ใช้น้ำจืดจากการเผาผลาญอะซิโตน/ซิลเวอร์ไอโอไดด์ จากอุปกรณ์ภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านการเกษตรและอุดมศึกษา-รัฐบาล
	๒. ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน - ใช้น้ำจืดจากการเผาผลาญอะซิโตน/ซิลเวอร์ไอโอไดด์ จากอุปกรณ์ภาคพื้นดิน	
๑๘. สหรัฐอเมริกา	๑. เพิ่มปริมาณน้ำฝน/หิมะ	- ยิงกระสุนซิลเวอร์ไอโอไดด์จากเครื่องบิน - ยิงจรวดที่บรรจุสารซิลเวอร์ไอโอไดด์จากภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-รัฐบาล/เอกชน
	๒. ลดความรุนแรงของพายุเฮอริเคน	- เทโนโตรเจนเหลวลงในทะเล เพื่อทำให้พายุเฮอริเคนสูญเสียพลังงานในการก่อตัว	ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับเอกชน

ประเทศ	กิจกรรมการตัดแปรสภาพอากาศ	เทคนิคที่ใช้	ผู้ดำเนินการโครงการ/แหล่งเงินทุน
		- ยิงแสงเลเซอร์เข้าไปในพายุ ที่คาดว่าจะกลายเป็นพายุเฮอริเคน - ยิงผงโพลีเมอร์เข้าไปในพายุเฮอริเคน เพื่อดูดซับปริมาณน้ำ	
๑๙. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	เพิ่มปริมาณน้ำฝน	- ยิงฟลูออโรคลอไรด์จากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล
๒๐. ออสเตรีย	เพิ่ม/ลด ปริมาณน้ำฝน	- ยิงฟลูออโรคลอไรด์ และอะซิโตนจากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-เอกชน
๒๑. ออสเตรเลีย	เพิ่ม/ลด ปริมาณน้ำฝน	- ยิงฟลูออโรคลอไรด์ และอะซิโตนจากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านพลังงาน-รัฐบาล
๒๒. อินเดีย	เพิ่มปริมาณน้ำฝน	- ยิงฟลูออโรคลอไรด์ จากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล
๒๓. อินโดนีเซีย	เพิ่ม/ลด ปริมาณน้ำฝน	- ยิงกระสุนซิลเวอร์ไอโอไดต์/ฟลูออโรคลอไรด์ / ฟลูออโรคลอไรด์ จากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา-รัฐบาล
๒๔. อุเบกิสถาน	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ยิงฟลูออโรคลอไรด์จากเครื่องบิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-รัฐบาล
๒๕. อังการี	ลดความรุนแรงของลูกเห็บ	- ใช้ควันจากการเผาสารอะซิโตนและซิลเวอร์ไอโอไดต์ จากอุปกรณ์ภาคพื้นดิน	หน่วยงานด้านการเกษตร-รัฐบาล/เอกชน

บทสรุป

ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา ศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการตัดแปรสภาพอากาศ ถูกนำมาใช้กับการเพิ่มปริมาณน้ำฝน และลดความรุนแรงของลูกเห็บมากที่สุด ดังจะเห็นได้จากโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในหลายภูมิภาคทั่วโลก ทั้งที่เป็นโครงการทดลอง วิจัย และการปฏิบัติการ นอกจากนี้ ยังมีโครงการด้านการตัดแปรสภาพอากาศอื่น ๆ อีก เช่น การทำลายหมอก การเพิ่มปริมาณหิมะ และการลดปริมาณฝน เป็นต้น โครงการวิจัยเหล่านี้สนับสนุนให้มีการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีการตัดแปรสภาพอากาศเป็นอย่างมาก เช่น การประเมินผลทางสถิติขั้นสูง การปรับปรุงความสามารถของคอมพิวเตอร์ การพัฒนาแบบจำลองต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจกระบวนการเมฆฟิสิกส์อย่างไม่เคยมีมาก่อน เป็นต้น เทคโนโลยีด้านการตัดแปรสภาพอากาศปัจจุบันเจริญก้าวหน้าไปมาก ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เพื่อจะพัฒนาต่อไปในอนาคต WMO ได้ให้คำแนะนำ การตัดแปรสภาพอากาศไว้ว่า

(ก) ทุกประเทศที่มีกิจกรรมด้านการตัดแปรสภาพอากาศ ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับข้อมูลในเรื่อง เมฆ

หมอก ปริมาณน้ำ (ฝน, หิมะ) สภาพอากาศ แหล่งทรัพยากรน้ำ และการปฏิบัติการ

(ข) โครงการปฏิบัติการต่าง ๆ ควรจะมีการประเมินผลโครงการทั้งในด้านกายภาพ และสถิติ

(ค) โครงการด้านการตัดแปรสภาพอากาศ ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านการฝึกอบรม ด้านเมฆฟิสิกส์ เคมี และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

(ง) ควรมีการวัดและประเมินผลโครงการ ด้านการตัดแปรสภาพอากาศทั้งก่อน และหลังการจัดทำโครงการ

(จ) ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านการตัดแปรสภาพอากาศ เช่น มีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย มีแบบจำลองและการประเมินผลโครงการ ที่เป็นวิทยาศาสตร์และน่าเชื่อถือ ประเทศเหล่านี้ ควรให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกอื่น (ของ WMO) ที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่จะใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ โดยให้ความช่วยเหลือ ด้านการศึกษา การฝึกอบรม การจัดโครงการความร่วมมือนานาชาติ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง :

- ^๑ http://en.wikipedia.org/wiki/Weather_control
- ^๒ http://en.wikipedia.org/wiki/Vincent_Schaefer
- ^๓ http://en.wikipedia.org/wiki/Bernard_Vonnegut
- ^๔ <http://www.wmo.int/pages/prog/arep/wwrp/new/๑๐thWeatherModBali๒๐๑๑.html>
- ^๕ McGraw-Hill Science & Technology Encyclopedia
- ^๖ WMO, WMO Statement on Weather Modification, ๒๐๑๐, Abu Dhabi
- ^๗ http://www.aeromet.tmd.go.th/met/story/show_๙.htm
- ^๘ สรุปจากเอกสารการเข้าร่วมประชุมและนำเสนอผลงานทางวิชาการ ๑๐th Scientific Conference on Weather Modification, ๒๐๑๑ บาหลี อินโดนีเซีย
- ^๙ GUO Xueliang, ๒๐๐๙, Advances in Weather Modification from ๑๙๙๗ to ๒๐๐๗ in China, ADVANCES IN ATMOSPHERIC SCIENCES, VOL. ๒๖, NO. ๒, ๒๐๐๙, ๒๔๐-๒๕๒
- ^{๑๐} Jean-Pierre Challon, ๒๐๑๐, An Outline of recent WMO activities in Weather Modification, Toulouse France
- ^{๑๑} สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร, ๒๐๐๑, ศูนย์วิจัยปฏิบัติการฝนหลวงเฉลิมพระเกียรติ, กรุงเทพฯ
- ^{๑๒} NCAR, ๒๐๑๑, Feasibility for Rainfall Enhancement-UAE, Colorado, US